

Số: 2217/QĐ-BNN-TCCB

Hà Nội, ngày 30 tháng 9 năm 2013

QUYẾT ĐỊNH

V/v Ban hành “Chương trình khung đào tạo bồi dưỡng cán bộ quản lý hợp tác xã và tổ hợp tác trong nông nghiệp”

BỘ TRƯỞNG BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Căn cứ Nghị định số 01/2008/NĐ-CP ngày 3/1/2008 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Nghị định số 75/2009/NĐ-CP ngày 10/9/2009 của Chính phủ sửa đổi Điều 3 Nghị định số 01/2008/NĐ-CP ngày 03/1/2008 của Chính phủ;

Căn cứ Nghị định số 18/2010/NĐ-CP ngày 05/3/2010 của Chính phủ về đào tạo, bồi dưỡng công chức; Thông tư số 03/2011/TT-BNV ngày 25/01/2011 của Bộ Nội vụ về hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 18/2010/NĐ-CP ngày 5/3/2010 của Chính phủ về đào tạo, bồi dưỡng công chức;

Xét đề nghị của Cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn tại Công văn số 422/KHTT-HTTT ngày 13/9/2013 v/v đề nghị thẩm định và phê duyệt Chương trình khung đào tạo bồi dưỡng cán bộ quản lý hợp tác xã và tổ hợp tác trong nông nghiệp;

Xét đề nghị của các Vụ: Tổ chức cán bộ, Kế hoạch, Tài chính,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này “Chương trình khung đào tạo bồi dưỡng cán bộ quản lý hợp tác xã và tổ hợp tác trong nông nghiệp”.

Điều 2. Cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn căn cứ vào Chương trình khung phối hợp với các đơn vị liên quan soạn thảo bộ tài liệu giảng dạy cho cán bộ quản lý hợp tác xã và tổ hợp tác theo quy định.

Điều 3. Chánh Văn phòng Bộ, Vụ trưởng Vụ Tổ chức cán bộ, Cục trưởng Cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn và Thủ trưởng các đơn vị liên quan thuộc Bộ chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Lưu VT, TCCB;

Nguyễn Thị Xuân Thu

CHƯƠNG TRÌNH KHUNG

**“Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý hợp tác xã,
tổ hợp tác trong nông nghiệp”**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số 2217/QĐ-BNN-TCCB ngày 30 tháng 9
năm 2013 của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn)*

1. Mục đích yêu cầu

1.1 Yêu cầu

Xây dựng chương trình đào tạo, bồi dưỡng các kiến thức, kỹ năng cơ bản cho cán bộ quản lý HTX, thành viên Ban điều hành tổ hợp tác trong nông nghiệp (bao gồm cả trong lĩnh vực nông, lâm, ngư nghiệp và diêm nghiệp) nhằm góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động của các HTX và tổ hợp tác.

1.2 Mục đích

1.2.1 Mục đích chung

Tăng cường đổi mới và phát triển và nâng cao hiệu quả của kinh tế hợp tác trong nông nghiệp thực hiện Quyết định số 800/QĐ-TTg ngày 04/6/2010 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2010-2020; Kết luận số 56-KL/TW ngày 21/2/2012 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 khoá IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể và thực hiện Luật Hợp tác xã năm 2012 do Quốc hội thông qua ngày 20/11/2012.

1.2.2 Mục đích cụ thể

a) Đối với cán bộ quản lý HTX

- Học viên hiểu và xác định được quan điểm, vai trò và giải pháp nâng cao vai trò của HTX trong nông nghiệp đối với việc phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới.

- Học viên hiểu về bản chất, các nguyên tắc, giá trị, tổ chức và hoạt động của HTX; những nội dung của Luật Hợp tác xã 2012 và các hướng dẫn thi hành có liên quan đến các HTX trong nông nghiệp.

- Hiểu và biết cách thực hiện các chính sách, hỗ trợ của nhà nước đối với các HTX trong nông nghiệp.

- Hiểu được vai trò, nội dung của kế hoạch hàng năm; có khả năng lập kế hoạch hàng năm của HTX một cách khoa học.

- Hiểu được vai trò, nội dung cơ bản của dự án sản xuất kinh doanh. Biết cách xây dựng các dự án sản xuất kinh doanh đơn giản, quy mô nhỏ của HTX. Biết cách đánh giá hiệu quả và tổ chức thực hiện dự án.

- Hiểu được các nội dung chính của quản trị tài chính trong HTX; biết cách xây dựng Quy chế quản lý tài chính của HTX; có khả năng phân tích, dự báo và lập kế hoạch tài chính HTX và biết được một số nguyên tắc cơ bản khi ra quyết định tài chính.

- Hiểu và thực hiện tốt các quy định về chính sách thuế liên quan đến HTX trong nông nghiệp.

- Nắm được các nguyên tắc cơ bản và nội dung chính của các chứng từ kế toán của HTX; hệ thống sổ sách, tài khoản và báo cáo kế toán; các hoạt động kế toán và tổ chức công tác kế toán của HTX.

- Có kiến thức tổng quát về vai trò, mục đích và ý nghĩa của công tác thống kê; những kiến thức cơ bản về thống kê và những nội dung cần thống kê trong hoạt động của HTX.

- Trang bị kiến thức cơ bản về tổ chức, quản lý dịch vụ nông nghiệp trong HTX; những kỹ năng cơ bản để thực hiện nghiệp vụ tổ chức, quản lý dịch vụ; thay đổi nhận thức và thái độ thực hiện dịch vụ của cán bộ quản lý HTX; trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm trong tổ chức, quản lý các hoạt động dịch vụ trong HTX.

- Giúp thành viên Ban kiểm soát HTX nắm chắc chức năng, nhiệm vụ của Ban kiểm soát theo quy định pháp luật hiện hành; nội dung và cách thức tiến hành các công việc thuộc trách nhiệm của Ban kiểm soát; cách thức, nội dung lập các báo cáo kiểm soát HTX; một số vướng mắc thường gặp và cách khắc phục đối với công tác kiểm soát HTX.

b) Thành viên ban điều hành tổ hợp tác

- Năm được vai trò, chức năng của tổ hợp tác trong phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới. Năm được các quy định của Nghị định số 151/2007/NĐ-CP ngày 10/10/2007 của Chính phủ về tổ chức và hoạt động của tổ hợp tác, Thông tư hướng dẫn 04/2008/TT-BKH ngày 9/7/2008 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư và các văn bản hướng dẫn liên quan về tổ hợp tác, biết và thực hiện các chính sách hỗ trợ tổ hợp tác trong nông nghiệp của địa phương. Hiểu và nhận thức được các nguyên tắc tổ chức của tổ hợp tác; chức năng nhiệm vụ của Ban điều hành, thành viên và cuộc họp tổ hợp tác;

- Biết cách xây dựng kế hoạch hoạt động hoặc xây dựng phương án hoạt động của tổ hợp tác; công tác quản lý và tổ chức các hoạt động khác của tổ hợp tác trong nông nghiệp.

2. Đối tượng

a) Hợp tác xã

- Thành viên Hội đồng quản trị và giám đốc hợp tác xã;
- Thành viên Ban kiểm soát, kiểm soát viên;
- Kế toán trưởng;
- Các cán bộ quản lý khác của hợp tác xã.

b) Tổ hợp tác: Tổ trưởng và các thành viên ban điều hành tổ hợp tác

3. Thời gian học tập

Tổng thời gian học cho cán bộ quản lý HTX là 284 tiết và cho Tổ trưởng và thành viên ban điều hành tổ hợp tác là: 40 tiết.

4. Nội dung đào tạo, bồi dưỡng

4.1 Đối với cán bộ quản lý HTX

-Vai trò của HTX trong phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới

- Luật Hợp tác xã 2012
- Chính sách phát triển HTX trong nông nghiệp
- Xây dựng kế hoạch hàng năm
- Xây dựng dự án sản xuất, kinh doanh trong HTX
- Quản trị tài chính và các phương pháp huy động vốn trong HTX

- Thuế đối với các HTX trong nông nghiệp
- Công tác kế toán trong HTX
- Công tác thống kê trong HTX
- Tổ chức, quản lý các hoạt động dịch vụ trong HTX
- Công tác kiểm soát trong HTX

4.1.1 Tổng hợp chung các bài giảng

TT	Danh mục các bài giảng	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Vai trò của HTX trong phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới	8	4	4
2	Luật Hợp tác xã 2012	24	8	16
3	Chính sách phát triển HTX trong nông nghiệp	24	14	10
4	Xây dựng kế hoạch hàng năm trong HTX	28	16	12
5	Xây dựng dự án sản xuất, kinh doanh trong HTX	32	18	14
6	Quản trị tài chính và các phương pháp huy động vốn trong HTX	32	23	9
7	Thuế đối với các HTX trong nông nghiệp	16	8	8
8	Công tác kế toán trong HTX	28	16	12
9	Công tác thống kê trong HTX	32	14	18
10	Tổ chức, quản lý các hoạt động dịch vụ trong HTX	32	14	18
11	Công tác kiểm soát trong HTX	28	20	8
Tổng cộng		284	155	129

Lưu ý: Tùy từng đối tượng học viên, nhu cầu cụ thể của địa phương, có thể lựa chọn bài giảng và thời lượng học thích hợp, hiệu quả, nhưng mỗi lớp không kéo dài quá 2 tuần (80 tiết).

4.1.2 Nội dung chính các bài giảng

a) Vai trò của HTX trong phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Vai trò của HTX trong phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới	4	2	2
2	Quan điểm chỉ đạo để nâng cao vai trò của HTX trong nông nghiệp	1	1	0
3	Giải pháp nâng cao vai trò của HTX trong phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới	3	1	2
Tổng cộng		8	4	4

b) Luật Hợp tác xã 2012

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Sự cần thiết ban hành và quan điểm chỉ đạo xây dựng Luật Hợp tác xã 2012	1	1	0
2	Nội dung Luật Hợp tác xã 2012 và các hướng dẫn thi hành	7	5	2
3	Tổ chức thực hiện Luật Hợp tác xã 2012	16	2	14
Tổng cộng		24	8	16

c) Chính sách phát triển hợp tác xã nông nghiệp

TT	Nội dung bài giảng	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Chính sách của nhà nước hỗ trợ HTX trong nông nghiệp quy định theo Luật Hợp tác xã năm 2012 và các hướng dẫn thi hành	8	6	2
2	Chính sách nhà nước hỗ trợ HTX trong nông nghiệp về tín dụng, đất đai, đào tạo, khuyến nông	4	2	2
3	Chính sách hỗ trợ liên quan đến HTX trong nông nghiệp trong Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới	4	2	2
4	Chính sách hỗ trợ liên quan đến HTX trong nông nghiệp của địa phương	8	4	4
Tổng cộng		24	14	10

d) Xây dựng kế hoạch hàng năm trong hợp tác xã

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Tổng quan về kế hoạch hàng năm của HTX: Khái niệm, sự cần thiết, mục tiêu của kế hoạch hàng năm	2	2	0
2	Nội dung kế hoạch hàng năm của HTX	13	8	5
3	Một số công cụ hỗ trợ cho việc xây dựng kế hoạch hàng năm	10	5	5
4	Trình bày kế hoạch hàng năm của HTX	3	1	2
Tổng cộng		28	16	12

e) Xây dựng dự án sản xuất, kinh doanh trong hợp tác xã

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Tổng quan về dự án sản xuất kinh doanh	1	1	0
2	Phân tích thị trường sản phẩm	4	2	2
3	Phân tích công nghệ của dự án	2	1	1
4	Phân tích tài chính và đánh giá hiệu quả của dự án	20	10	10
5	Phân tích, đánh giá hiệu quả kinh tế - xã hội của dự án	3	2	1
6	Nghiên cứu tổ chức triển khai dự án	2	2	0
Tổng cộng		32	18	14

f) Quản trị tài chính và các phương pháp huy động vốn trong hợp tác xã nông nghiệp

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Tổng quan về quản trị tài chính HTX	1	1	0
2	Quy chế quản lý tài chính của HTX	4	3	1
3	Quản lý vốn trong HTX (bao gồm cả các phương pháp huy động vốn trong HTX)	6	4	2
4	Quản lý chi phí và giá thành sản phẩm, dịch vụ trong HTX	5	4	1
5	Thu nhập và phân phối thu nhập trong HTX	2	2	0
6	Báo cáo tài chính và phân tích báo cáo tài chính HTX	5	3	2
7	Lập kế hoạch tài chính HTX	7	4	3
8	Chế độ công khai tài chính và kiểm tra tài chính	2	2	0

Tổng cộng	32	23	9
------------------	-----------	-----------	----------

g) Thuế đối với HTX trong nông nghiệp

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Tổng quan về các loại thuế đối với các HTX trong nông nghiệp	2	2	0
2	Thuế giá trị gia tăng (VAT)	7	3	4
3	Thuế thu nhập doanh nghiệp	7	3	4
Tổng cộng		16	8	8

h) Công tác kế toán trong HTX

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Những nội dung cơ bản trong Luật Kế toán.	2	1	1
2	Nguyên lý kế toán	8	5	3
3	Thông tư 24 – những vấn đề cơ bản	5	3	2
4	Kế toán doanh thu – chi phí và xác định kết quả kinh doanh	8	5	3
5	Báo cáo tài chính HTX	5	2	3
Tổng cộng		28	16	12

i) Công tác thống kê trong HTX

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Những vấn đề cơ bản về thống kê	3	2	1
2	Tổng hợp và trình bày số liệu thống kê	4	2	2
3	Các đặc trưng đo lường trong thống kê	6	3	3

4	Tổ chức công tác thống kê trong HTX	4	2	2
5	Các nội dung thống kê trong HTX và phân tích số liệu thống kê	15	5	10
	Tổng cộng	32	14	18

k) Tổ chức, quản lý các hoạt động dịch vụ trong HTX

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Tổng quan về hoạt động dịch vụ trong HTX	2	2	0
2	Kỹ năng phát hiện và xác định nhu cầu dịch vụ của xã viên và nông dân Ghi chú: với dịch vụ tiêu thụ nông sản tập trung qua HTX bổ sung thêm nội dung: nghiên cứu thị trường tìm kiếm đối tác tiêu thụ nông sản cho ND)	5	2	3
3	Đánh giá khả năng của HTX và xây dựng kế hoạch dịch vụ trong HTX	5	2	3
4	Xây dựng phương án tổ chức thực hiện hoạt động dịch vụ	5	2	3
5	Công cụ điều hành và kiểm soát hoạt động dịch vụ cung	5	2	3
6	Đánh giá kết quả, hiệu quả hoạt động dịch vụ	5	2	3
7	Kỹ năng chăm sóc khách hàng khi thực hiện dịch vụ	5	2	3
	Tổng cộng	32	14	18

l) Công tác kiểm soát trong HTX

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của kiểm soát trong HTX theo Luật HTX năm 2012	3	3	0
2	Nội dung và cách thức tiến hành	16	12	4

	các hoạt động của Ban kiểm soát, kiểm soát viên.			
3	Tổ chức một hoạt động kiểm soát	3	2	1
4	Báo cáo kiểm soát HTX	4	2	2
5	Một số vướng mắc thường gặp và cách khắc phục đối với công tác kiểm soát HTX	2	1	1
Tổng cộng		28	20	8

4.2. Đối với thành viên ban điều hành tổ hợp tác

- Vai trò của tổ hợp tác trong phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới;
- Tổ chức, quản lý và hoạt động của tổ hợp tác.

4.2.1. Tổng hợp chung các bài giảng

TT	Danh mục các bài giảng	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Vai trò của tổ hợp tác trong phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới	8	4	4
2	Tổ chức, quản lý và hoạt động của tổ hợp tác	32	16	16
Tổng cộng		40	20	20

4.2.2. Nội dung các bài giảng

- a) Vai trò của tổ hợp tác trong phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới

TT	Các chương, mục chính trong bài giảng	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiểm tra
1	Giới thiệu một số văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến hình thành và phát triển tổ hợp tác	2	2	0
2	Vai trò của tổ hợp tác trong nông nghiệp và trong xây dựng nông thôn mới	3	2	1

3	Giải pháp nâng cao vị thế, hiệu quả của tổ hợp tác trong nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới	3	2	1
3.1	Về phía Nhà nước và chính quyền địa phương trong việc quản lý và thúc đẩy sự hình thành, phát triển của tổ hợp tác	1	1	0
3.2	Về phía các tổ hợp tác	2	1	1
	Cộng	8	6	2

b) Tổ chức, quản lý và hoạt động của tổ hợp tác

TT	Nội dung	Thời gian (số tiết)		
		Tổng số	Thuyết trình	Thảo luận, bài tập-kiem tra
1	Tổ chức tổ hợp tác	2	2	0
2	Quản lý tổ hợp tác	22	12	10
2.1	Công tác lập kế hoạch, phương án hoạt động và dự án của tổ hợp tác	4	2	2
2.2	Tổ chức các cuộc họp và lập biên bản cuộc họp của tổ	2	1	1
2.3	Nội dung báo cáo tổng kết hoạt động của tổ	2	1	1
2.4	Quy chế tài chính của tổ hợp tác	4	2	2
2.5	Công tác kế toán của tổ	4	2	2
2.6	Công tác quản lý tài sản, vốn của tổ	2	1	1
2.7	Quản lý thu chi, phân phối của tổ	2	1	1
2.8	Một số vấn đề cơ bản về ký kết hợp đồng của tổ hợp tác	2	1	1
3	Kinh nghiệm thành công và thất bại thường gặp đối với tổ hợp tác	8	2	6
Tổng cộng		32	16	16

5. Hướng dẫn và thực hiện chương trình

5.1. Thời gian đào tạo, bồi dưỡng

a) Đối với các lớp đào tạo, bồi dưỡng cho HTX, tổ hợp tác:

- *Thời gian học trên lớp*: Tùy từng đối tượng học viên, nhu cầu cụ thể của địa phương, có thể lựa chọn bài giảng và thời lượng học thích hợp, hiệu quả,

nhưng tổng thời lượng đào tạo cho mỗi lớp không kéo dài quá 2 tuần (80 tiết) đối với lớp về HTX và 1 tuần đối với tổ hợp tác (40 tiết).

- *Thời gian thăm quan thực địa*: Tùy tình hình, điều kiện và yêu cầu cụ thể mỗi lớp có thể bố trí thêm một khoảng thời gian nhất định ngoài thời lượng học trên lớp theo như quy định trong Chương trình này để bố trí thăm quan thực địa cho học viên.

- *Thời gian kiểm tra kiến thức của học viên*: Kết thúc mỗi lớp học cần bố trí thời gian kiểm tra để làm căn cứ đánh giá kết quả tham dự đào tạo, tập huấn của học viên.

b) Các lớp tiêu giáo viên

Thời lượng lớp đào tạo, tập huấn trên lớp cho tiêu giáo viên có thể ngắn hơn theo quy định đối với các loại học viên khác của Chương trình này theo phê duyệt của cơ quan có thẩm quyền.

5.2. Chương trình

Căn cứ vào chương trình khung, tổ chức biên soạn nội dung và tài liệu từng bài giảng.

5.3. Tài liệu

Sử dụng tài liệu “Chương trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý hợp tác xã và tổ hợp tác trong nông nghiệp”, các bài giảng và những tài liệu tham khảo khác.

5.4. Giáo viên

a) Lớp tập huấn tiêu giáo viên cho các tỉnh

Các lớp tập huấn tiêu giáo viên cho các tỉnh do giáo viên là giảng viên, chuyên gia về HTX, tổ hợp tác từ Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Kế hoạch và Đầu tư và các cơ quan, đơn vị khác.

b) Lớp tập huấn cho HTX, tổ hợp tác tại địa phương

Các lớp tập huấn cho các HTX, tổ hợp tác ở địa phương do giáo viên của địa phương hướng dẫn.

5.5. Đánh giá kết quả học tập

Sau khi kết thúc mỗi chuyên đề, các học viên đều phải được đánh giá kết quả học tập thông qua một hoặc một số các hình thức kiểm tra sau: Bài thi viết;

bài tập thực hành theo nhóm; bài tập thực hành cá nhân; thi vấn đáp hoặc thực hành.

5.6. Chứng nhận/chứng chỉ

Căn cứ kết quả học tập, học viên được cấp chứng nhận/chứng chỉ theo quy định hiện hành./.

KT. BỘ TRƯỞNG

PHÓ BỘ TRƯỞNG

Nguyễn Thị Xuân Thu